

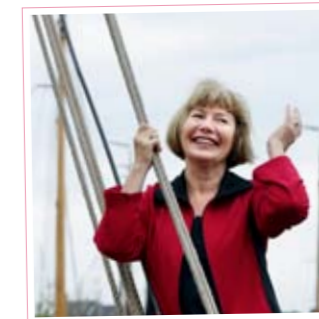
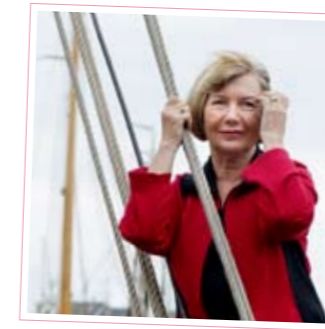

TEKST: HANNA SMALLENBROEK BEELD: DICK VOS

Schrijfster Irma Joubert:

‘De liefde maakt me **GELUKKIG**’

Zodra schrijfster Irma Joubert iemand met een bijzonder verhaal tegenkomt, is er in haar hoofd bijna een nieuw boek geboren. De geschiedenis van Zuid-Afrika en de levensverhalen van mensen inspireren haar. Een gesprek over haar leven en haar ervaringen met armoede.

‘De armblanke kinderen waren voor mijn gevoel erg lui’

Een gesprek met Irma Joubert wordt gevoerd in het Zuid-Afrikaans. Maar Irma praat duidelijk en articuleert goed, dus dat is geen enkel probleem. En zoals het hoort bij een echte Zuid-Afrikaanse, drinkt Irma thee met melk en zegt ze in bijna elke zin het woord ‘baie’.

Armbanken

De armoede van de ‘armblanken’ in Zuid-Afrika speelt een belangrijke rol in de boeken van Irma Joubert. Deze mensen leven aan de rand van de samenleving met alle gevolgen die daarbij horen: armoede, analfabetisme, drankmisbruik, ruzies en mishandeling. Irma: „Wij woonden op een boerderij en hadden twee armbanke gezinnen op ‘onze Plaas’. De ouders waren analfabeet, maar de kinderen moesten wel naar school. De meeste van die kinderen waren voor mijn gevoel erg lui. Maar ik werd er door mijn moeder op gewezen dat deze kinderen thuis nauwelijks kansen kregen om bijvoorbeeld huiswerk te maken.”

Stank

Irma wilde hen graag helpen, maar wist nooit zo goed hoe. „Als ik hun iets zou geven, zou ik volgens mijn moeder hun eergevoel aantasten”, herinnert ze zich. „De meiden hadden heel vieze, ruwe handen. Daarom smeerden ze hun handen in met een zelfgemaakte crème, maar die stonk heel erg. Vroeger kon ik alleen maar denken aan die stank. Later leerde ik dat ze hun best deden hun handen net zo zacht te maken als de mijne. Ik had ze het liefst een goede crème gegeven, maar daarmee zou ik ze niet in hun waarde laten.” Af en toe gaf Irma weleens shampoo aan de armbanke kinderen op hun ‘Plaas’. „Als ik dan zei dat ik de shampoo niet kon gebruiken vanwege een geïrriteerde huid, namen ze het wel aan.” Ook later, toen Irma in een internaat zat, kwam ze

in aanraking met armbanke kinderen. „Als je in het kosthuis met een armbank kind op de kamer lag, kon je ervan uitgaan dat je snoepjes gestolen werden. En soms werd er ook geld gestolen. Ik wist niet wat ik daarvan moest denken. Ik heb moeten leren dat het voor die kinderen moeilijk is de cirkel van armoede te doorbreken.”

Trauma’s

De ervaringen met het armbanke deel van de Zuid-Afrikaanse bevolking maken Irma extra dankbaar voor haar eigen leven. Ze glimlacht: „Ik heb altijd op God vertrouwd en ik heb nooit reden gehad om dat niet te doen. Ik heb geen trauma’s en geen ernstige ziekte gehad, ik ben gelukkig getrouwd en onze kinderen presteren goed. Het enige trieste wat ik kan bedenken is dat het erop leek dat onze oudste zoon bij zijn geboorte een hersenbeschadiging had opgelopen, maar uiteindelijk was dit niet het geval en las hij toen hij 3 jaar was al uit de Bijbel!” Het geloof heeft Irma vooral van haar moeder meegekregen. „Vroeger draaide het via de zondagsschool en onze gezinsbijbelstudies vooral om kennis. Rond mijn vijftiende ben ik steeds meer gaan beseffen dat ook ik Gods kind mag zijn en dat een relatie met Hem belangrijk is.”

Irma Joubert (28-08-1947) woont in Bloemfontein in Zuid-Afrika. Ze schrijft historische romans, gebaseerd op waargebeurde verhalen. Drie van haar boeken zijn in het Nederlands vertaald: *Het meisje uit de trein*, *Het spoor van de liefde* en *Kind van de rivier*. Deze maand verschijnt haar vierde boek: *Pontenilo*, een vervolg op *Kind van de rivier*.

Baie

Irma omschrijft zichzelf als 'baie enthousiast en baie actief'. Ze is al 43 jaar baie gelukkig getrouwd met haar man. Irma: „Maar hij lijkt niet meer op de prins op het witte paard. Hij is een beetje dik en kort en er zit bijna geen haar meer op z'n hoofd ... Maar hij is mijn anker!”

Samen hebben ze vier kinderen en twee 'perfecte' kleinkinderen. Irma: „Over mijn kleindochter van 3 jaar zeg ik altijd dat ze baie perfect is. Maar dan zegt zij: alleen Jezus is perfect! Het is toch baie geweldig als je kleindochter dat zegt?”

Tekst: Reinier van den Berg
meteoroloog bij Meteo Consult

Ze neemt nog een slok thee voor ze verder gaat: „In mijn tienerjaren zat ik in een kosthuis en was ik verliefd op een jongen die mijn liefde niet beantwoordde. Dat was lastig, maar ik voelde wel vrede. Ik dacht: 'Gelukkig houdt Gód nog van mij.'” Die liefde heeft Irma haar hele leven ervaren en maakt haar bescheiden.

„Mensen vragen me weleens wat voor gevoel het geeft dat mijn boeken zo goed verkocht worden. Ik ben daarover verbaasd, maar ben bovenal dankbaar. Wie ben ik om een boek te mogen schrijven dat andere mensen met plezier lezen?”

Talent

Irma voelt zich gezegend dat ze talent heeft voor schrijven. „Toen God me geschapen heeft, maakte Hij mijn verstand voor wiskunde piepklein!” zegt ze, terwijl ze haar vingers zo dicht mogelijk bij elkaar houdt om dit te illustreren. „Maar ik heb andere talenten gekregen!” vervolgt ze, „En ik vind dat als je talent van God gekre-

'God maakte mijn verstand voor wiskunde piepklein!'

gen hebt, je ook verplicht bent er iets mee te doen.” Ze zat 35 jaar in het onderwijs en had daar veel passie voor. Maar dag in dag uit lesgeven aan zeventienjarigen kostte haar veel energie. „Op m'n 58^e ging ik met pensioen. Ik was van plan om uit te rusten, maar ik begon me al snel te vervelen. Koken en werken in de tuin was niet bevredigend voor mij. Toen begon ik met schrijven. Ik heb schrijfcursussen gevolgd, maar omdat ik jaren had lesgegeven, was alle theorie me bekend. Al snel schreef ik lichte liefdesverhalen en daarna historische romans.” Inmiddels zijn er drie boeken in het Nederlands vertaald. In oktober, deze maand dus, verschijnt Irma's nieuwste boek: *Pontenilo*. Dat is een vervolg op *Kind van de rivier*.

Respect

In *Kind van de rivier* schrijft Irma Joubert met veel respect over Pérsomi, die als *arblanké* met veel inzet probeert op te klimmen in de maatschappij. Al Irma's boeken zijn gebaseerd op waargebeurde verhalen. Als ze iemand tegenkomt met een bijzonder verhaal, is er in haar hoofd al bijna een nieuw boek geboren. Ook haar eigen leven komt in de boeken terug. Haar nieuwste boek staat het dichtst bij haarzelf en haar familie. „Voor dit boek heeft mijn hele familie model gestaan. Het gaat over het voortrekkersmonument, waarvan mijn opa de architect was. Hij heeft me er veel over verteld.” Ook de karakters uit *Kind van de rivier* komen terug. Irma: „Het verhaal van een van hen – Boelie – is eigenlijk het verhaal van mijn schoonvader. Hij had uitgesproken politieke opvattingen over de Indische gemeenschap in Zuid-Afrika.”

Hard werken

Irma schrijft haar boeken niet zomaar. „Ik wil vooral aan volgende generaties laten zien waar onze wortels liggen. Onze kinderen en kleinkinderen moeten weten van de Afrikaanse geschiedenis en de twee wereldoorlogen. Opdat we nooit vergeten!” zegt Irma gepassioneerd. „Ik ben lerares geschiedenis geweest, dus ik ben goed op de hoogte van de geschiedenis. Maar mensen nemen geen schoolboeken mee op vakantie. Wel romans. Daarom probeer ik de geschiedenis te verwerken in mooie romans.” Ze heeft voor het onderzoek en het schrijven veel tijd nodig en die neemt ze dan ook. Irma: „Ik sta vroeg op, om 4 uur 's nachts al, dan heb ik geen last van telefoon of bezoek. Mijn man slaapt dan nog en mijn hoofd is nog fris. Ik werk een paar uur en daarna drinken mijn man en ik samen koffie. Maar voordat mijn man met pensioen was, werkte ik nog harder!”

Dat vindt Irma niet erg. Sterker nog: ze vindt haar man en haar familie veel belangrijker dan haar boeken. „We zijn nu nog gezond, maar we worden ouder. En je kunt de ene dag nog gezond zijn, maar de volgende dag een hartaanval hebben. Of kanker krijgen. We kunnen nu dus maar beter van elkaar genieten.”

De schrijfster vindt liefde het allerbelangrijkst en wil zich daar dan ook op blijven richten. „Allereerst natuurlijk de liefde van God voor ons. Daarna de liefde tussen man en vrouw. Maar ook de liefde met familie en vrienden. Liefde maakt me gelukkig! En liefde voor God geeft hoop voor de toekomst!” ●

Weer- armoede

Armoede. Helaas komt het overal voor. In allerlei soorten. Zeker niet alleen in materiële zin. Zou het ook in weerkundig opzicht bestaan? En wat is dat dan: armoede met betrekking tot het weer? Ik denk dat ik het weet. Armoede in weerkundig opzicht betekent dat je als mens weinig of nooit geniet van het weer. Natuurlijk, vrijwel ieder mens zal ongetwijfeld genieten van de eerste mooie voorjaarsdagen. Zeker als de winter lang en koud was. En wie geniet er niet van een schitterende warme herfstdag? In deze tijd van het jaar kan het soms nog verrassend mooi en warm zijn. Men spreekt soms wel van een 'oudewijvenzomer'.

De vraag is of we ook kunnen genieten van een regendag

De vraag is of we ook kunnen genieten van een regendag. Van de woeste wind in de boomtoppen. Van de mist die de velden in de ochtend bedekt. Van het geluid van de stromende regen. Van vers gevallen sneeuw. Van het ruisen van de wind ... Ieder weertype heeft z'n eigen charme. Los van het feit dat het door de Schepper God ook zijn nut en zijn plaats heeft in de weermachinerie. Wat dat betreft ken ik in ieder geval zelf geen spoortje armoede. Want ik geniet veelvuldig van allerlei soorten weer. Sterker nog: ik denk dat er echt elke dag wel iets te genieten valt in het weer. Ik zou het een ieder gunnen om ook op die manier met de schepping en het weer om te gaan. Want ik heb toch het idee dat veel mensen de kunst van het genieten van het weer in al zijn facetten een beetje kwijt zijn geraakt. Zo werd er de afgelopen zomer vaak gemopperd. Toch waren er zo veel schitterende momenten! Daarom ben ik blij dat ik vaak mag spreken voor een groot gezelschap, of voor de televisie. Dan kan ik mijn enthousiasme en fascinatie delen met anderen, in de hoop dat het aanstekelijk werkt. In feite is dat een vorm van armoedebestrijding!

